

KDY A PROČ SKONČÍ TĚŽBA HNĚDÉHO UHLÍ?

XXXIII. Seminář energetiků, 21. května 2024, Luhačovice
Pavel Farkač, skupina Sev.en Česká energie

OSNOVA PREZENTACE

1. Hlavní segmenty odbytu
2. Klíčové determinanty pro výrobce energií
3. Rozhodne trh nebo legislativa?
4. Pozice Sev.en
5. Závěr...

1. HLAVNÍ SEGMENTY ODBYTU

HLAVNÍ SEGMENTY ODBYTU

1. Elektrárny
2. Teplárenství
3. Domácnosti (+ firmy) na vytápění

Více než 80 % HU se spotřebuje na výrobu elektřiny!

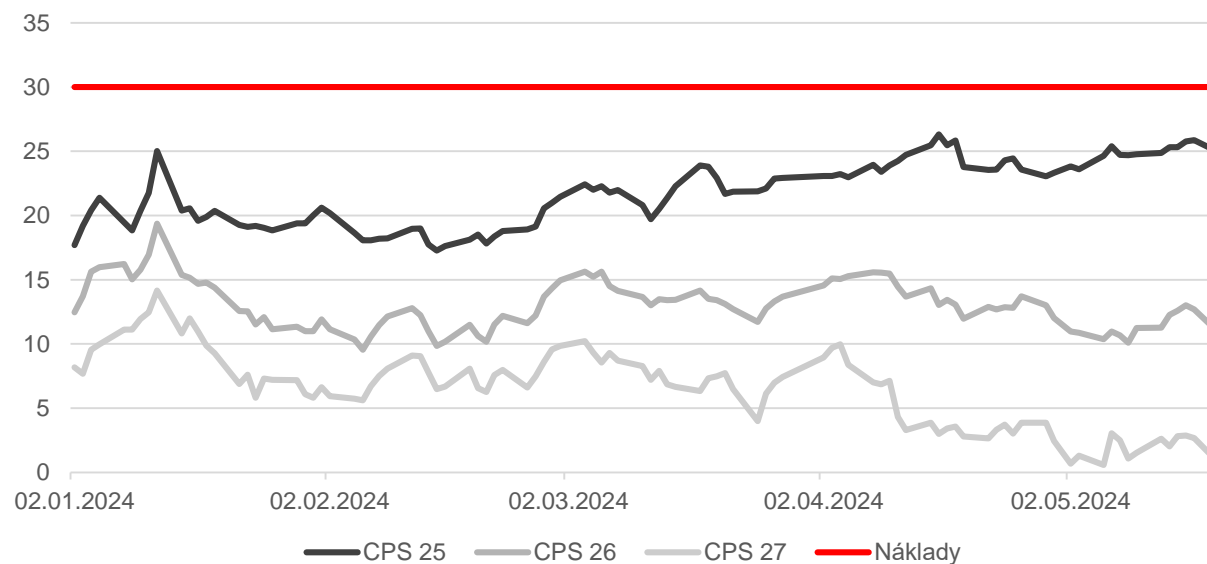
Hnědé uhlí – rozdělení užití paliva, 2012 – 2022, tis. tun

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem	42 723	39 724	38 516	38 001	38 091	38 464	38 561	36 074	29 787	29 513	32 493
Spotřeba na výrobu elektřiny	32 442	29 602	29 238	29 001	29 008	29 295	29 789	27 601	22 236	23 185	26 136
Spotřeba na prodané teplo	4 125	4 187	3 791	3 751	3 900	3 669	3 436	3 453	3 213	3 325	3 087
Provozovací spotřeba energetika	1 728	1 627	1 522	1 459	1 399	1 388	1 380	1 349	1 176	809	947
Transformace (výroba jiných paliv)	1 648	1 457	1 568	1 503	1 484	1 409	1 466	1 374	960	98	115
Spotřeba na výrobu tepla ve firmách	1 105	1 051	909	860	898	1 189	1 162	1 122	1 079	1 035	1 000
Spotřeba na výrobu tepla v domácnostech	1 674	1 800	1 488	1 427	1 402	1 514	1 328	1 175	1 123	1 061	1 207

Zdroj: Uhlí v ČR, statistika MPO, 2024

SPOTŘEBA UHLÍ V ELEKTROENERGETICE

- Z uhlí pochází **30 – 40 % vyrobené elektřiny v ČR.**
- HU lomy v sev. a záp. Čechách produkují **ročně 30 mil. t ročně.**
- **Uhelné zdroje jsou majoritními poskytovateli SVR.**
- Celá uhelná energetika stojí v současnosti na 4 lomech – ČSA přerušuje těžbu letos v létě, zbývají Jiří + Družba (SUAS, cca 3 – 5 mil. t p.a.), Vršany (Sev.en, 5 – 10 mil. t p.a.), Bílina + DNT (15 – 20 mil. t ročně).
- **Bez uhelných elektráren nebude ekonomicky fungovat žádný z uvedených lomů.**

UHLÍ PRO TEPLÁRENSTVÍ – FOSIL ZA FOSIL?

- Za r. 2022 pocházelo **40 % prodaného tepla (CZT) z uhlí** (výtopny + KVET), teplo z uhlí vytápí mj.:
  - východ Prahy
  - 7 krajských měst vč. Pardubic, Hradce Králové, Zlína či Ústí n. Labem
- Odchod od uhlí se v teplárenství má odehrát skrze náhradu za plyn a biomasu.
- **Plyn jako přechodové nebo trvalé řešení?**
  - Notifikace plynového KVETu se již přes 2 roky nedaří dotáhnout.
- Udržitelná biomasa je na našem území přirozeně limitována cca 2 mil. tun dřevní hmoty, což může být náhrada cca 25 % stávajícího uhelného KVETu (vedle biomasy pro papírenství a průmyslové užití).
- **Schisofrenní dilema:**
  - Stihne se české teplárenství zbavit uhlí do r. 2030?
  - Bude pro české teplárenství uhlí aspoň do r. 2030?

VYUŽÍVÁNÍ UHLÍ V DOMÁCNOSTECH

- Méně než tisíc kt ročně
- Sev.en již s výrobou tříděných směsí skončila na konci topné sezony 24/25
- **Jediným zdrojem HU pro domácnosti v současnosti je Důl Bílina (Severočeské doly a.s.)**
- Zhodnocení dalšího vývoje: Nízká a dále klesající, ovšem málo pružná poptávka, zejména regionálně ovlivněná a ve venkovských oblastech. Vazba na jediný lom. Řešením po r. 2030 je buď **adresná podpora pro změnu paliva** (další vlny kotlíkových dotací) nebo **dovozy ze zahraničí** (Polsko).

2. STRATEGICKÁ VODÍTKA PRO VÝROBCE ENERGÍÍ

1. Cena uhlíku (EU ETS)
2. Cena zemního plynu
3. Environmentální legislativa
4. Veřejná podpora

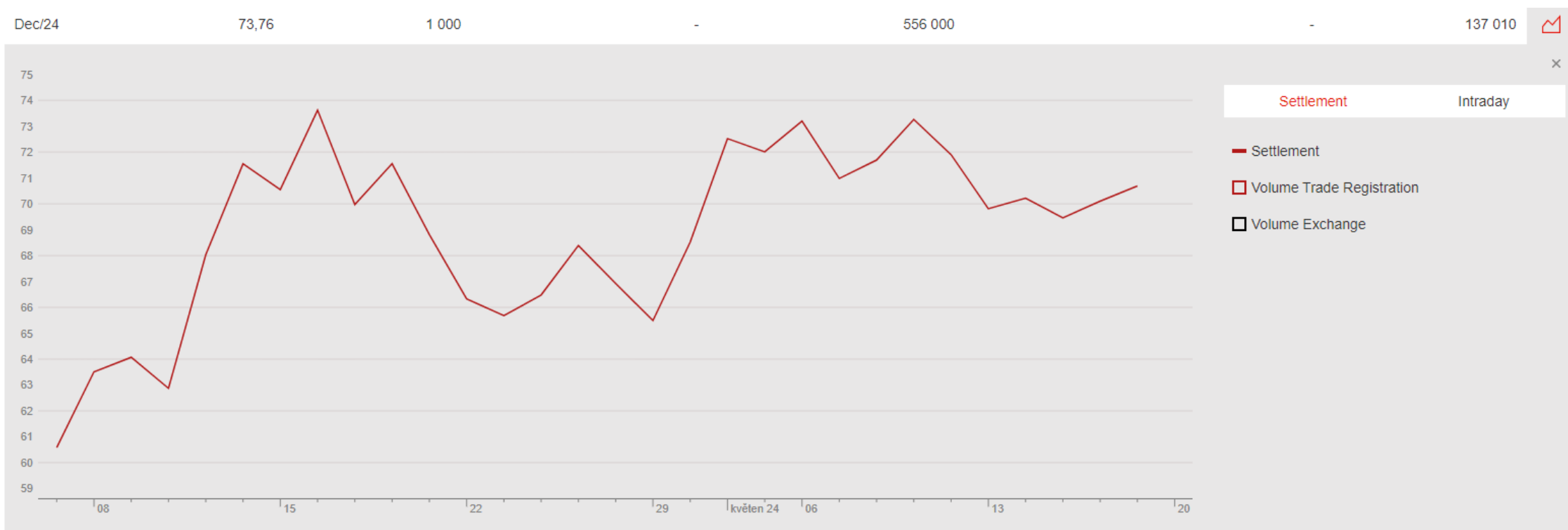

Na žádný z těchto faktorů nemá těžař či provozovatel uhelného zdroje žádný vliv, přitom dynamika změny všech proměnných narůstá.

EMISNÍ POVOLENKA

- Původně tržní myšlenka, která si již na zdání trhu ani nehraje.
- Hlavní výhrada: S EUA mohou obchodovat i subjekty, které nemají povinnost povolenky odevzdávat.
- Obtížně predikovatelný vstup, který navíc **uhelné elektrárny 1:1 promítají do ceny elektřiny**.
- Pouze na přelomu dubna a května 2024 osciloval **futures EUA na prosinec '24 o +/- 10 %(!)**, viz graf:

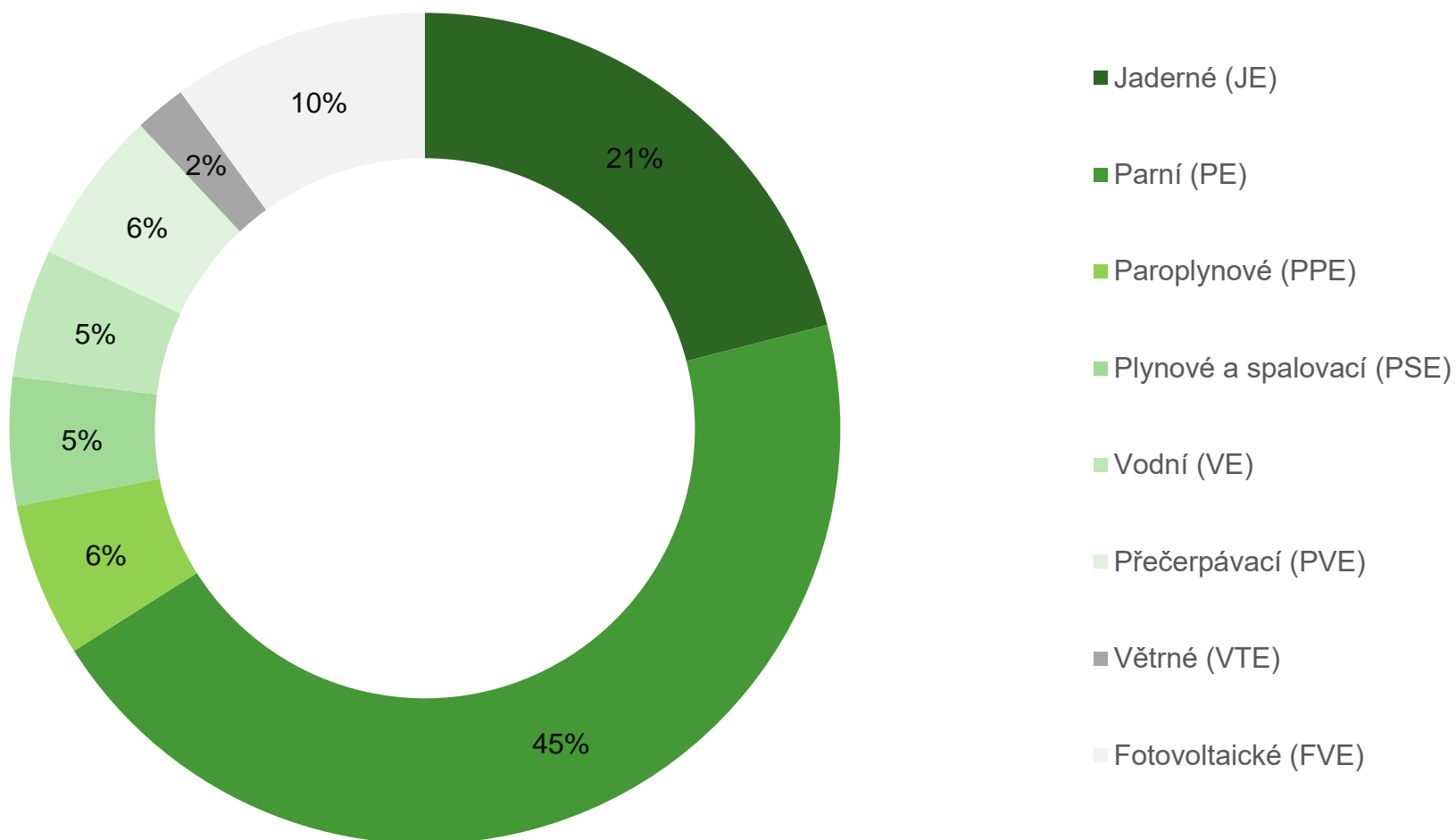

Zdroj: <https://www.eex.com/en/market-data/environmentals/futures>

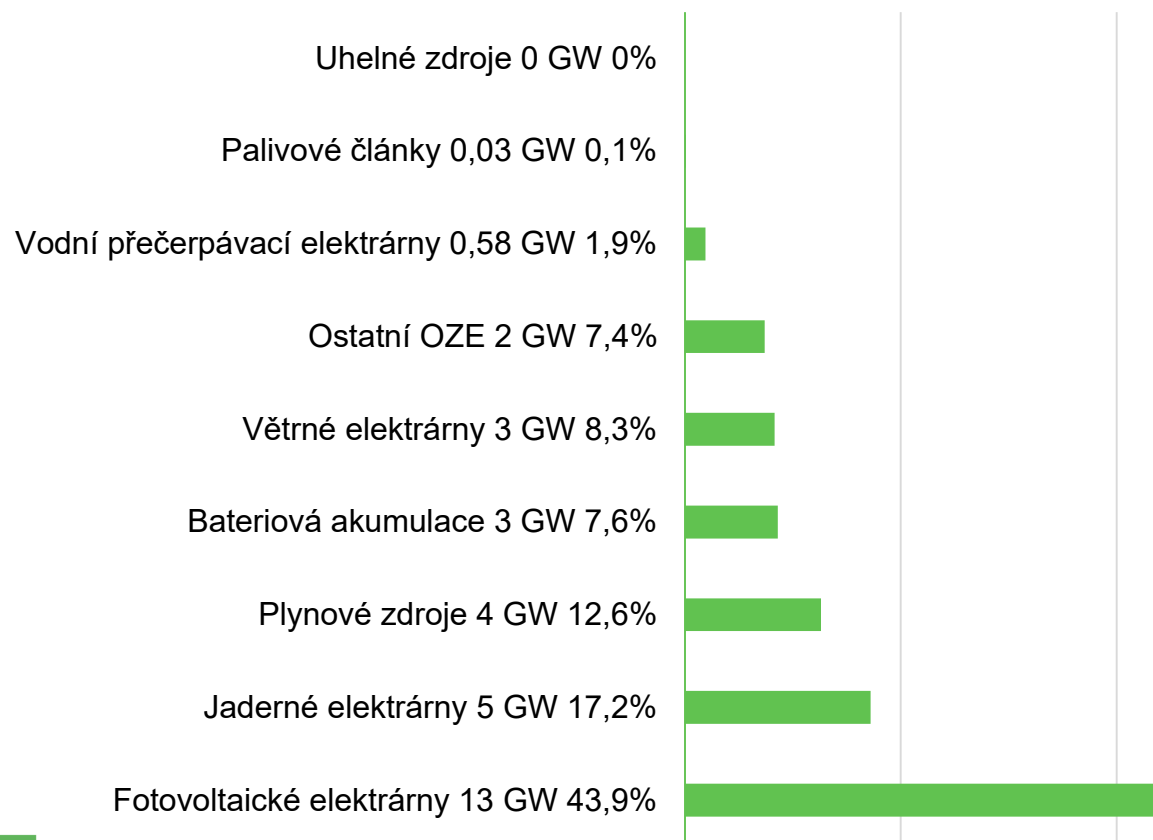
3. ROZHODNE O HNĚDÉM UHLÍ TRH NEBO LEGISLATIVA

PODÍL INSTALOVANÉHO VÝKONU V ES ČR 2022

PLÁNOVANÁ BUDOUCNOST ČESKÉ ENERGETIKY

PODÍL INSTALOVANÉHO VÝKONU ZDROJŮ V ROCE 2040
V PROGRESIVNÍM SCÉNÁŘI MAF 2022

**ENERGETIKA ČR MÁ STÁT
NA KOMBINACI
JÁDRO + OZE**

Ani jedna technologie
neslouží k regulaci sítě.

Výkyvy v jejím zatížení
budou s postupující
elektrifikací čím dál větší.

PŘÍČINY STAGNACE INVESTIC V ENERGETICE

Emisní povolenky

Pro provoz uhelné elektrárny je třeba cca 25 eur/MWh rozdíl mezi cenou elektřiny a cenou emisní povolenky.

S rostoucí cenou povolenky a eventuálně klesající cenou elektřiny se stane provoz ztrátovým.

Současná hodnota emisní povolenky činí cca 70 eur za tunu CO₂, tedy přes 1 500 Kč.

Cena emisní povolenky dále poroste vlivem jejich postupného stahování z trhu.

Nepředvídatelnost trhu

Cena elektřiny se denně mění vlivem dostupnosti zdrojů a poptávky.

S nárůstem instalovaného výkonu intermitentních zdrojů bude předpověď ceny elektřiny nadále jen obtížnější.

Volatilita ceny zemního plynu se přenáší ve stejné míře na cenu elektrické energie.

Vlivy mezinárodních konfliktů na evropský trh

Měnění se regulace

Environmentální politika EU i ČR

Nutnost plnění cílů EU i ČR za současného udržení energetické bezpečnosti a cenové dostupnosti elektrické energie.

Negativní vliv na potenciální investory do nových flexibilních zdrojů

Jaký směr vytyčí nové strategické dokumenty?

4. POZICE SEV.EN

POZICE SEV.EN SMĚREM K TĚŽBĚ UHLÍ V ČR

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

5. DISKUSNÍ ZÁVĚR

BUDOUCNOST ČESKÉ ENERGETIKY A ROLE SEV.EN V JEJÍM UTVÁŘENÍ

- Jako **druhý největší výrobce elektřiny v ČR** cítíme zodpovědnost a potřebu podílet se na transformaci české energetiky.
- Spolehlivá a **bezpečná transformace ovšem vyžaduje přítomnost říditelných zdrojů** umožňujících vyrovnávat velké výkyvy OZE (plyn, uhlí, SMR) – viz sezónní rozdíl 7 GW v maximálním a minimálním zatížení sítě.
- Na rozvoj takových zdrojů ovšem česká strategická legislativa vůbec nepamatuje.
- **Hlavní výzvou české energetiky není roční výroba, ale disponibilní a říditelný výkon.**
- Při strategických diskusích **společnost Sev.en chce být partnerem na regionální i vládní úrovni a přinést investice**, které transformaci energetiky umožní realizovat.

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**

Pavel Farkač, skupina Sev.en Česká energie
p.farkac@7group.cz

www.7.cz